Czym jest gra?

Gra miejska to popularny sposób na aktywne zwiedzanie, podczas którego gracze podróżują po mieście rywalizując ze sobą i rozwiązując zagadki. Jedną z jej odmian jest gra turystyczna, którą trzymasz w ręku. Zwiedzaj miasto w każdej chwili.

Tajemnica REJEWSKIEGO

to gra, która toczy się w Bydgoszczy. Uczestnicy zabawy poznają miejsca związane z życiem i upamiętnieniem postaci Mariana Rejewskiego w naszym mieście.

Kim był Rejewski?

Marian Rejewski – sławny polski matematyk i kryptolog urodzony w Bydgoszczy. W 1932 roku złamał kod Enigmy, maszyny szyfrującej (z gr. αινιγμα zagadka), za pomocą której Niemcy utajniali rozkazy i informacje. Wyniki pracy bydgoskiego kryptologa uzyskane w Biurze Szyfrów Oddziału II Sztabu Głównego Wojska Polskiego (wywiad), w 1939 roku polskie władze przekazały aliantom. Sukces Rejewskiego umożliwił szybsze zakończenie II wojny światowej.

Fabuła gry

Do Bydgoszczy przyjechała agentka polskiego wywiadu o kryptonimie Ola. Kobieta szuka tajnych notatek Rejewskiego, które kryptolog pozostawił w mieście nad Brdą ukryte w miejscach z nim związanych. Do tej pory wysłanniczce wywiadu udało się zdobyć pierwszą, literową część wskazówek matematyka. Pomóż agentce odszukać i obliczyć brakujące podpowiedzi, tak aby mogła odkryć jedno z urządzeń, które pomogło genialnemu bydgoszczaninowi osiągnąć międzynarodowy sukces. Wyniki w formie cyfr połącz z literami dołączonymi do zadań i wpisz w RUBRYKĘ.

Podpowiedzi

Oto zdjęcia, które mogą okazać się pomocne w odnalezieniu miejsc związanych z Marianem Rejewskim.

Rubryka

Jeśli chcesz poznać tajemnicę Mariana Rejewskiego do poniższych cyfr wpisz dopasowane litery.

1	2	3	4	5	6	7	8	9

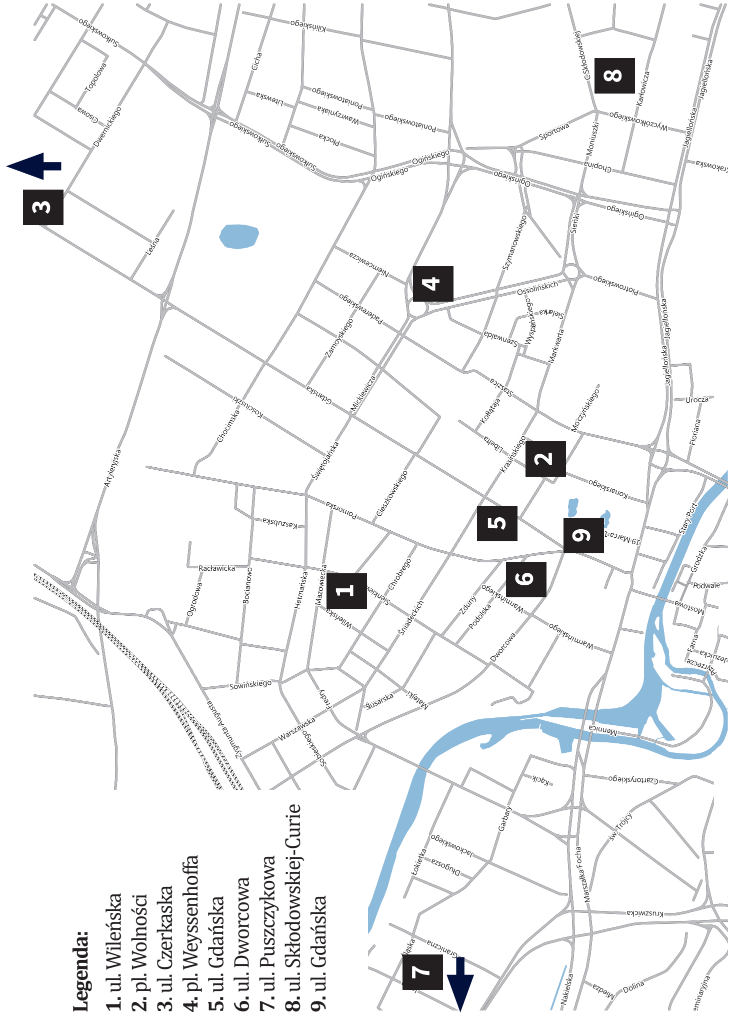
Co to jest? Odpowiedzi na to pytanie będziesz musiał poszukać sam!

Literatura dla zainteresowanych

- Grajek Marek, *Enigma. Bliżej prawdy*, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2010.
- Gralewski Leszek, *Złamanie enigmy. Historia Mariana Rejewskiego*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2009.
- Kahn David, *Łamacze kodów. Historia kryptologii*, tłum. B. Kołodziejczyk, Wyd. Naukowo-Techniczne, W-wa 2004.
- Kapera Zdzisław J., *Marian Rejewski – pogromca Enigmy*, The Enigma Press, Kraków-Mogilany 2005.
- *Marian Rejewski 1905-1980. Życie Enigmą pisane*, wstępem opatrzył Zbigniew Brzeziński, wyd. II, Urząd Miasta Bydgoszczy, Wydawnictwo Tekst Sp. z o.o., Bydgoszcz 2005.
- *Marian Rejewski bydgoszczanin, który złamał szyfr Enigmy*, scenariusz Maciej Jasiński, rys. Jacek Michalski, Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2015.
- Osiński Krzysztof, *Marian Rejewski (1905-1980)*, Instytut Pamięci Narodowej Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Warszawa 2015; http://pamiec.pl/pa/biblioteka-cyfrowa/patroni-naszych-ulic/15424,Marian-Rejewski-19051980.html (dostęp 16.09.2017).
- Rejewski Marian, *Wspomnienia z mej pracy w Biurze Szyfrów Oddziału II Sztabu Głównego w latach 1930-1945*, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań 2011.

Plan miasta

Na planie znajdują się cyfry odpowiadające numerom zadań.

Autorzy gry: Anna Nadolska, Dariusz Leśniewski
Projekt i opracowanie graficzne: Ewa Widacka-Matoszko
Fotografie: Dariusz Leśniewski, wikipedia.pl (domena publiczna), zbiory Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy
Reprodukcja fotografii: Wojciech Woźniak

Organizatorzy:

BYDGOSZCZ
VIII LO Liceum Ogólnokształcące
MO:B MUZEUM OKRĘGOWE IM. LEONA WYCZÓŁKOWSKIEGO W BYDGOSZCZY

Muzeum Okręgowe
im. Leona Wyczółkowskiego
w Bydgoszczy
Instytucja Kultury Miasta Bydgoszczy

85-006 Bydgoszcz, ul. Gdańska 4
telefon: 52 585 99 66, fax: 52 585 99 68
sekretariat@muzeum.bydgoszcz.pl

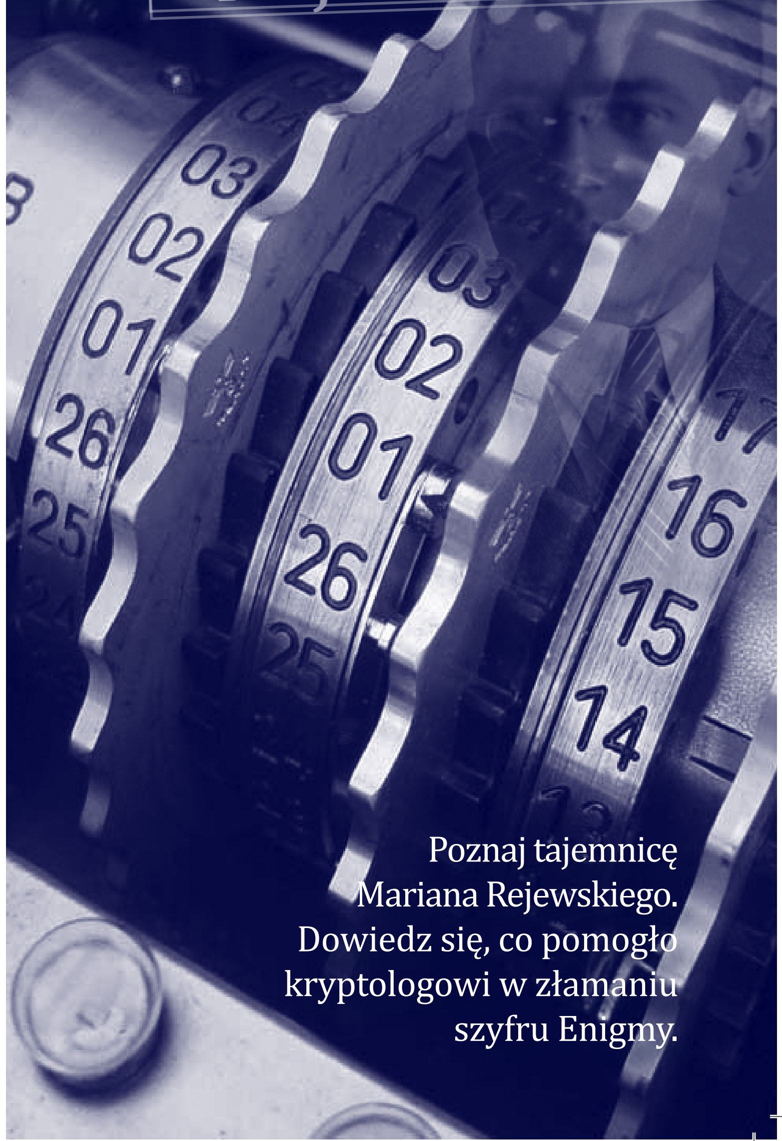
Projekt realizowany w ramach „Strategii Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2013-2020”

MO:B MUZEUM OKRĘGOWE IM. LEONA WYCZÓŁKOWSKIEGO W BYDGOSZCZY

gra turystyczna

2 h

Tajemnica REJEWSKIEGO

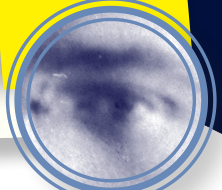
Poznaj tajemnicę Mariana Rejewskiego. Dowiedz się, co pomogło kryptologowi w złamaniu szyfru Enigmy.

„Centrala” dała mi zlecenie odkrycia, co pomogło Rejewskiemu złamać szyfr Enigmy. Przyjechałam więc do Bydgoszczy, rodzinnego miasta kryptologa. Dostałam wiadomość, że potrzebne informacje znajdują się w bydgoskich notatkach Rejewskiego. Szukaj ze mną!

Od tej chwili przyjmujesz kryptonim ....*!

*wpisz wybrany przez siebie kryptonim... i nie ujawniaj go!

Czy wiesz, że... w 2015 roku w Bydgoszczy obchodzony był „Rok Mariana Rejewskiego”?

Sprawa idzie do przodu! Poczekaj, muszę odebrać telefon. Mówi Ola... tak, Szefie? Aha... w muzeum wojskowym mają zabytkową Enigmę? Logika podpowiada mi, że znajdziemy w tym miejscu kolejną podpowiedź. Jedziemy tam!

Muzeum Wojsk Lądowych w Bydgoszczy, tablica, ul. Czerkaska

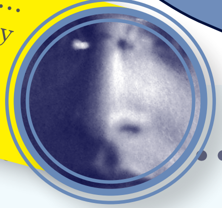
Od liczby schodów prowadzących do budynku wojskowego muzeum, odejmij liczbę kolorów na wstędze przy napisie Enigma, umieszczonej na tablicy Rejewskiego znajdującej się na muzealnej „ścianie pamięci”. **Y**

Halo ....*? Mam nowe informacje. Stoisz już pod kamienicą? Tu Rejewski ukrywał swoją kryptologiczną przeszłość. Polskie władze komunistyczne miały mu za złe, że pracował w czasach niemieckiej okupacji dla wywiadu na Zachodzie. Widzisz tajne notatki?

Kamienica, tablica, ul. Dworcowa

Oblicz na podstawie danych znajdujących się na tablicy, ile lat mieszkał w tej kamienicy Marian Rejewski? Podaj pierwiastek kwadratowy z uzyskanego wyniku. **L**

Czy wiesz, że... w bydgoskiej dzielnicy Fordon znajduje się ul. Mariana Rejewskiego?

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Mariana Rejewskiego w Bydgoszczy, ul. Marii Skłodowskiej-Curie

S	Z	Y	F	R	S	C
K	S	T	Z	S	U	R
I	I	K	H	E	O	Ś
N	W	A	L	E	C	R
R	A	B	O	M	B	A
I	L	E	D	O	M	B
W	K	L	I	U	S	koniec

W tabelce zakreśl poniższe wyrazy, a dowiesz się kto w latach 20. XX w. rozbudował pierwotną wersję Enigmy. Od liczby liter uzyskanego nazwiska, odejmij osiem. **C**

wirnik, walec, model, klawisz, kabel, szyfr, bomba, oś, ruszt

bonus

Nasza misja wchodzi w decydującą fazę! Na planie miasta znalazłam bibliotekę, która nosi imię bydgoskiego kryptologa. Przyjrzyjmy się temu z bliska...

START GRY
ul. Wileńska 6

1. zadanie 2. zadanie 3. zadanie 4. zadanie 5. zadanie 6. zadanie 7. zadanie 8. zadanie 9. zadanie

Zacznijmy od początku. Ciekawe, jakie tajemnice skrywa rodzinny dom matematyka?

Kamienica, tablica, ul. Wileńska

Sumę wszystkich cyfr w pełnej dacie urodzenia Rejewskiego podziel przez ilość kół znajdujących się na frontowej elewacji kamienicy. **O**

Pierwszy krok za nami! Teraz poszukajmy wskazówki dotyczącej szkoły, w której uczył się Rejewski.

Państwowe Gimnazjum Klasyczne (ob. I LO), tablica, pl. Wolności

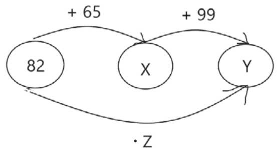
Jaka jest 21 litera na tablicy poświęconej bydgoskiemu kryptologowi w polskiej wersji językowej napisu, licząc od końca? **9**

bonus

Polecenie Szefa wykonane! Kolejny trop wiedzie na uczelnię. Tutejsi naukowcy mogą ukrywać w swojej auli część tajnych zapisków Rejewskiego – kolegi po fachu – absolwenta matematyki Uniwersytetu Poznańskiego. **K**

Aula im. Mariana Rejewskiego (Instytut Matematyki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy), pl. Józefa Weyssenhoffa

Rozwiąż graf.
Ile wynosi niewiadoma Z?

Bydgoscy matematycy skierowali mnie do pomnika-ławeczki Mariana Rejewskiego. Przyjrzę się, z bliska, jak w czasie II wojny światowej wybitny kryptolog pomagał aliantom łamać niemieckie szyfry. Ja tu zostaję, a Ty udaj się do powojennego miejsca zamieszkania Rejewskiego i „zasięgnij języka”. Będziemy w kontakcie.

Pomnik-ławeczka Mariana Rejewskiego, ul. Gdańska

Podaj iloczyn cyfr, z których składa się liczba zapisana w kółeczku, na końcu drugiego rzędu od góry w notatniku, który trzyma w dłoni postać z brązu przedstawiająca Rejewskiego. **M**

bonus

Świetna robota! Internet podaje, że Rejewski jest patronem jednej z miejscowych szkół. Pamiętajmy, że nie zawsze można było mówić o wybitnym kryptologu. W Polsce Ludowej nasz matematyk był inwigilowany, a jego dokonania były owiane tajemnicą...

Zespół Szkół im. Mariana Rejewskiego, tablica, ul. Puszczykowa

Aby dowiedzieć się jaki jest numer szkoły noszącej imię bydgoskiego kryptologa, do liczby trójkątów widocznych na rysunku, dodaj jedenaście. Uzyskaną sumę (numer szkoły) podziel przez trzy. **T**

Gdzie jeszcze może być tajna informacja o pogromcy Enigmy? Wiem! Tam, gdzie kryptolog spisał swoje wspomnienia! To już niedaleko...

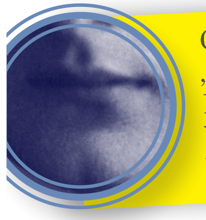
Kamienica, tablica, ul. Gdańska

Pomnóż kolejne cyfry daty spisania przez Rejewskiego wspomnień umieszczonej na tablicy. Podaj środkową cyfrę otrzymanego iloczynu. **E**

Zastanawiam się, czy w tym miejscu jest jeszcze coś interesującego o Marianie Rejewskim...?

Czy wiesz, że... ilość kombinacji w Enigmie wynosiła 10,5 kwadryliona, czyli 105^{24}?

Czy wiesz, że... w 1979 roku powstał film historyczny „Sekret Enigmy” oraz serial fabularny „Tajemnica Enigmy” w reżyserii Romana Wionczka? W obu produkcjach Tadeusz Borowski grał Mariana Rejewskiego!

K ONIEC

Halo, Szefie? Melduję wykonanie zadania. Pomagał mi ....*. Odkryłam tajemnicę Rejewskiego! Szczegóły w raporcie. Wracam do bazy. Szykujmy się do kolejnej akcji!

więcej na www. marianrejewski.pl